

Verslag overlegtafel AB Waterkwaliteit en KRW 19 april 2023

Versie 2.3

Aanwezig

Verkenners	Judith Snepvangers, Co van Zundert
BBB	Rolf Woolderink , Nicole Koks
WN	Anieke Kranenburg, Wim van de Griendt
CDA	Johan Arkink, Ellen Hemmers-Markerink
VVD	Gerald Aveskamp en Anouschka Agob
AWP	Wieger Mulder, Hans van Agteren
CU	Hugo Tromp
Natuurterreinen	Hans Gierveld, Jan Nicolai
Landbouw	Gerrit van den Berg
Ambtelijke toelichting op het thema	
Ambtelijke ondersteuning	

Als onderdeel van de verkenning naar de vorming van een nieuw DB en een nieuw bestuursakkoord zijn er voor het AB verdiepende overlegtafels georganiseerd. Die overlegtafels moeten inzicht geven in de positie die de fracties innemen ten aanzien van de volgende thema's:

- *Water en bodem sturend*
- *Waterkwaliteit en KRW*
- *Financiën, Kostentoedeling en Belastingstelsel*
- *Kerntaken*

Voor ieder thema is een overlegtafel georganiseerd, waarbij het thema ambtelijk is ingeleid.

Dit verslag geeft de uitkomsten weer van de overlegtafel van het thema Waterkwaliteit en KRW. Voor dit thema hebben de verschillende fracties hun positie bepaald via 'bakens' bij verschillende onderwerpen. Per onderwerp is een 'vaargeul' verdeeld in ongeveer 4 delen. Iedere vaargeul staat voor een keuze die voor het betreffende onderwerp kan worden gemaakt, waarbij 1 en 4 de extremen zijn. De onderwerpen die bij het thema Waterkwaliteit en KRW aan de orde kwamen zijn:

- 1. Behalen Kaderrichtlijn Water*
- 2. Meten = weten van de waterkwaliteit*
- 3. Verschillende bronnen, verschillende aanpak?*
- 4. Ambitie richting 2050 – 2100*

1. Behalen Kaderrichtlijn Water

De fracties is gevraagd hun positie te bepalen aan de hand van de volgende bakens:

Baken bij 1.

Niets mag de realisatie van de KRW-doelen in 2027 vertragen. En met deze opgave realiseren we ook aanvullende duurzaamheidsdoelen (biodiversiteit, CO2, etc.) of wensen vanuit gebied. Alleen in zeer uitzonderlijke situaties kan het zijn dat we deze ambities omlaag brengen: te weinig personeel of te weinig mogelijkheden om uitvoeringspartijen in te huren.

Baken bij 4.

Natuurlijk plegen we inspanning om de waterkwaliteitsdoelen te halen, maar we nemen het risico om de wettelijke doelen niet te halen. Als blijkt dat we (financieel) andere prioriteiten hebben, dan moeten we hier flexibel in kunnen zijn.

De posities van de fracties bij Behalen Kaderrichtlijn Water

Fractie	Standpunt	Bakenindicatie
BBB	BBB wil zich niet ophangen aan een datum, een streefdatum is prima. BBB wil eerder versnellen dan vertragen. Maar het moet wel haalbaar zijn. Financiële lijken in kast moeten we voorkomen. Als we door hoge inflatie tekortkomen en er moet geld bij, dan moet de ambitie heronderhandelbaar zijn.	1-2
WN	WN vaart bij baken 1. Er zijn financiële middelen voor vrijgemaakt. Betaalbaarheid mag geen issue zijn. Als iedereen zich aan de regels moet houden, dan het waterschap ook. Op haalbaarheid hebben we geen 100% invloed. Meekoppelkansen moeten we benutten.	1
CDA	CDA kiest voor baken 2. Het is een goed streven om er alles aan te doen om 2027 te halen.	2
VVD	VVD neigt naar baken 1 en denkt bij 2 uit te komen.	1-2
AWP	AWP kiest voor baken 1. We hebben dit vorig jaar afgekaart en behoorlijke stap gezet om de financiën te vinden. We moeten nu koersen om het te halen.	1
CU	CU kiest duidelijk voor baken 1. Het gaat niet om zomaar een ambitie van onszelf. En ook vanwege onze corebusiness is het belangrijk om de KRW doelen te halen.	1
Natuur-terreinen	Houd bakboord aan (baken 1), je ziet vanzelf wanneer je moet uitwijken. Zet RWZI-verbeteringen door. Als betere systemen beschikbaar zijn, pas die dan toe. Loos als waterschap water van goede kwaliteit, ook levend. Dat voorkomt maatregelen achteraf.	1
Landbouw	Landbouw zet niet in op de bakens. Aan de inspanningsverplichting moet voldaan worden. Pak KRW en stikstof in samenhang via PPLG op, je moet zorgen dat je maar een keer in het gebied langs moet. De opgaven bij de RWZI kunnen we zonder meer uitvoeren. We hebben ons verbonden aan de 90 miljoen euro.	Geen indicatie

Positie fracties Behalen KRW of vertragen ¹			
Niets mag de realisatie van de KRW-doelen in 2027 vertragen		We spannen ons in om de KRW-doelen te halen, maar we nemen het risico om de ze niet te halen, als andere prioriteiten daartoe aanleiding geven	
1	2	3	4
BBB			
WN			
CDA			
VVD			
AWP			
CU			
Natuur-terreinen			

¹ Landbouw heeft geen cijfermatige indicatie gegeven voor Behalen KRW of vertragen

Door alle fracties gedeelde opvatting

- **KRW maatregelen niet vertragen, maar wel aandacht houden op inspanningsverplichting ipv resultaatverplichting omdat er nog onzekerheden zijn**
- **Maximale inzet op verbeteren eigen RWZI's**

2. Meten = weten van de waterkwaliteit

De fracties is gevraagd hun positie te bepalen aan de hand van de volgende bakens:

Baken bij 1.

Uitgangspunt is dat we ons werk op dit moment goed doen. De opgaven voor waterkwaliteit zijn groot en we willen niet vertragen nu. De verkenning van meetnetten en -protocollen zetten we parallel aan de uitvoeringstrajecten in om bevestiging te krijgen dat we zorgvuldig en correct meten EN om transparantie en inzicht te geven aan alle betrokkenen (incl. burgers, boeren en grondeigenaren) over hoe en wat wij meten.

Baken bij 4.

We leggen alle projecten en processen stil, waar enige twijfel is over de metingen. Pas wanneer we hier helderheid over hebben gaan we weer verder. De kosten voor de inzet op meetsystemen en - protocollen en communicatie hierover mogen toenemen.

De posities van de fracties bij Meten = weten van de waterkwaliteit

Fracties	Standpunt	Bakenindicatie
BBB	BBB wil dat er meer gemeten wordt en wil weten hoe er gemeten wordt. Ook om de omgeving mee te krijgen. Uitspoelingen moeten we goed meten, ook in de bufferzones. BBB wil duidelijkheid over de totstandkoming van meetprotocollen: waar wordt gemeten door wie en hoe en kun je nog eens een meting overdoen? Ook anorganische stoffen moeten worden meegenomen bij de metingen. BBB wil niet de koers stilleggen, maar wel de coördinaten goed bepalen.	1-2
WN	Voor WN ligt het baken bij 1. De mensen die de metingen verrichten doen hun werk goed. We willen kijken naar de meetnetten, en ook naar waar de informatie over metingen en meetprotocollen is te vinden. Zeker als dit helpt om discussies over de feiten te beslechten, zodat men zich in de gebiedsprocessen kan focussen op de oplossingen. De metingen en protocollen moeten het waterschap en ons als AB-leden helpen om het verhaal te kunnen uitleggen. Bij de uitbreiding van het meetnet hoort ook meten van meer zorgwekkende stoffen. We zullen naast metingen ook modelmatig moeten blijven kijken. Het is onmogelijk en te kostbaar om alles te meten.	1
CDA	CDA kiest voor baken 2-3 op basis van de aandachtspunten die daar staan. Meten is heel belangrijk. Je kunt niet genoeg de nadruk leggen op juiste metingen.	2-3
VVD	VVD legt de bakens bij 2 of 3. Wij moeten de onzekerheden kunnen uitleggen. Als er gerede twijfel is, moet je kunnen aangeven hoe de meetsystemen in elkaar zitten. We moeten een traject met Duitsland opstarten om de metingen aan beide zijden te vergelijken zodat we die kunnen herijken.	2-3
AWP	AWP vaart op 1 langs de boeien. AWP heeft vertrouwen in wat er nu wordt gemeten. Er wordt heel veel gemeten. Om iets met de getallen te kunnen doen, moet je ze analyseren, zeker als je prognoses geeft. Door langjarig te meten kun je de verschillen t.o.v. vorige jaren meten. Op specifieke onderdelen zijn extra metingen mogelijk.	1
CU	CU zit bij baken 1. Hoe meer je meet, hoe meer er ter discussie kan worden gesteld. CU kan zich vinden in de omschrijving van baken 1. Wees transparant, maar je moet wel begrijpen wat er staat.	1

Fracties	Standpunt	Bakenindicatie
	Vechtstromen doet hard zijn best, ook als het gaat om transparantie zoals het publiceren van de grondwaterpeilen.	
Natuur-terreinen	Natuurterreinen constateert dat iedereen vindt dat je op koers moet blijven. En dat je moet meten en transparant moet zijn over je metingen.	1
Landbouw	Betrouwbare uitkomsten zijn belangrijk. Het moet gebeuren op basis van het wettelijk kader en in samenwerking gebiedspartners. Er zijn veel KRW-projecten uitgevoerd en daar hebben we een nulmeting en de metingen daarna gemist. Landbouw wil aandacht voor de nulmeting.	2-3?

Positie fracties Meten is weten			
Geen vertraging van de KRW-opgave. Verkenning van meetnetten en -protocollen zetten we parallel in aan de uitvoeringstrajecten		We leggen alle projecten en processen stil, waar enige twijfel is over de metingen	
1	2	3	4
BBB			
WN			
CDA			
VVD			
AWP			
CU			
Landbouw?			
Natuur-terreinen			

Door alle fracties gedeelde opvatting

- **Het meetprotocol en de uitkomsten van metingen voor de waterkwaliteit moeten inzichtelijk worden gemaakt en gedeeld.**
- **Een eventuele herijking van de meetnetten mag de realisatie van de KRW-ambitie in de basis niet vertragen.**
- **Over het meetprotocol en gezamenlijk bepalen van nut en noodzaak van extra metingen wordt een procesafpraak in het bestuursakkoord gemaakt.**

3. Verschillende bronnen, verschillende aanpak?

De fracties is gevraagd hun positie te bepalen aan de hand van de volgende bakens:

Baken bij 1.

Zolang emissies door deze partijen onder de wettelijke normen blijven, is het een taak van het waterschap om te investeren in dergelijke lokale zuiveringen en innovaties op dit vlak. Zeker als het gaat over maatschappelijke gebruikers als de (ouderen)zorg.

Baken bij 4.

We zetten in op gedifferentieerd tarief EN op aanvullende regelgeving via bouw- en gebruiksvoorschriften die deze piekbelasters verplichten om te voorzien in een eigen waterzuiveringsinstallaties. Zo zetten we door vanuit het credo 'de vervuiler betaalt'.

Uit de inleidende presentatie bleek dat de relevantie van een dergelijke maatregel beperkt is en daarmee nu geen prioriteit heeft. Bij de overlegtafel is daarmee niet uitgebreid stil gestaan bij dit punt.

4 Ambitie richting 2050 – 2100

De fracties is gevraagd hun positie te bepalen aan de hand van de volgende bakens:

Baken bij 1.

EU en Nationale overheid stellen vast wat de normen zijn voor schoon grond- en oppervlaktewater. Dit zijn onze kaders en we ontwikkelen hier geen eigen ambities in.

Baken bij 4.

Ons streven is om uiteindelijk naar grond- en oppervlaktewater te komen dat drinkbaar is. Onze inzet is er op gericht hier iedere dag aan te blijven bijdragen, zowel in het stimuleren van technische innovaties om water schoner te maken, als in het actief inzetten met o.a. regelgeving om te voorkomen dat ons schone regen- en grondwater wordt vervuild.

De posities van de fracties bij Ambitie richting 2050 - 2100

Fractie	Standpunt	Bakenindicatie
BBB	BBB wil ook metingen doen naar anorganische stoffen. BBB vindt dat we eerst moeten weten waar we anorganisch staan en wat dat gaat kosten voordat we uitspraken doen. Het is niet haalbaar dat het water drinkbaar is. Als er een nieuwe wijk gebouwd gaat worden, onderzoek dan de mogelijkheid om het hele rioolstelsel op de schop te nemen om op die manier verspilling van drinkwater te voorkomen.	2-3
WN	WN koerst op lange termijn af op baken 4. De KRW-opgave speelt nu, maar er komen ook nog andere opgaven voor waterkwaliteit aan, bijv. de richtlijn stedelijk afvalwater. Het werk is niet af na de KRW. Wat is de stip op horizon? Bijvoorbeeld: drinkwater niet gebruiken voor toilet. Wat voor land en natuur geven we door aan volgende generaties? Als we in de komende jaren rwi's verbouwen, doe het dan zo dat je die op een later moment makkelijk kunt uitbreiden/verbeteren met nieuwe technieken.	3-4
CDA	CDA kiest voor baken 2-3 vanwege de aandachtspunten die hier zijn omschreven. CDA wil niet coûte que coûte de hoge ambitie van drinkwater nastreven. Drinkbaar water is wel een mooie ambitie. We hebben echter niet alles in de hand.	2-3
VVD	VVD vindt dat we realistisch moeten zijn. VVD wil inzetten op nieuwe technieken maar die staan nog in de kinderschoenen. Drinkbaar grond- en oppervlaktewater zou wel goed zijn voor de PR van het waterschap. Als het kan, dan moet je het niet laten.	2-3
AWP	AWP gaat richting baken 4. Zadel onze kinderen niet op met een vervuilde omgeving. Innovaties moeten we blijven stimuleren, daar komen nieuwe technieken uit voort. AWP wenst onderzoek naar de waterkwaliteit in de Rijn bij lage afvoeren. We zouden dan geen water moeten oppompen naar het Twentekanaal vanuit de Rijn vanwege de hoeveelheid verontreiniging.	4
CU	CU kiest voor baken 4. Waar willen we staan in 2100? Je moet geen drinkwater willen inkopen vanuit het buitenland. Vroeger was het water in de rivieren ook drinkbaar, dat zouden we voor de toekomst weer moeten willen. Drinkbaar oppervlaktewater is niet hetzelfde als drinkwater. Zwemwaterkwaliteit is misschien een mooi tussendoel.	4
Natuur- terreinen	Het bestuursakkoord loopt tot 2027. Het is goed om een ambitie voor 2050 te hebben, maar deze ambitie is wel heel groot. Tegelijkertijd is het wel goed om een ambitie uit te dragen.	3
Landbouw	Landbouw gaat voor baken 1. We hebben genoeg te doen. Landbouw is voor het verhogen van het innovatiebudget wil bekijken of we kunnen komen tot drinkwaterproductie uit het effluent van onze zuiveringen.	1

Positie fracties			
<i>Lange termijn ambities waterkwaliteit</i>			
Geen eigen ambities naast de door EU en nationale overheid vastgestelde ambitie voor schoon grond- en oppervlaktewater		Ons streven is om uiteindelijk grond- en oppervlaktewater te realiseren dat drinkbaar is	
1	2	3	4
BBB			
WN			
CDA			
VVD			
AWP			
CU			
Landbouw			
Natuur- terreinen			

Door alle fracties gedeelde opvatting

- De ambitie is om over 30-50 jaar oppervlaktewater van zwemwaterkwaliteit na te streven
- We zetten in op technische en maatschappelijke innovaties om te komen tot nieuwe technieken met het bedrijfsleven en de wetenschap, zodat we in de toekomst steeds beter in staat zijn om ons water schoon te houden en te maken.

Overige aandachtspunten/nader uit te zoeken

Er is inzicht gewenst in:

- de meetmethodiek / de meetprotocollen
- de huidige situatie van de waterkwaliteit in ons beheergebied en de herkomst van verontreinigende stoffen

Verder zijn er de volgende suggesties en aandachtspunten naar voren gebracht:

- Kom met een visie voor opkomende stoffen
- BBB heeft het bedrijfsleven om advies gevraagd over hoe om te gaan met de waterkwaliteit. Dit advies zal binnen het waterschap worden gedeeld
- Breng de mogelijkheden en de haalbaarheid in kaart om de aanpassingen in de zuiveringen voor KRW en medicijnresten in één keer te doen
- Ga na welke mogelijkheden 'citizens science' biedt voor het meten van de waterkwaliteitsdoelen
- Betrek ook het waterbeheerprogramma bij het gesprek met het AB over de watervisie
- Deel informatie over de circulaire RWZI (zie hiervoor de bijlage)

Bijlage Stand van zaken Circulaire RWZI:

De Ultieme waterfabriek is een concept van waterschappen en drinkwaterbedrijven om gezamenlijk te laten zien hoe en onder welke voorwaarden gezuiverd rioolwater (rwzi-effluent) rechtstreeks kan worden gebruikt als bron voor drinkwater. Er wordt gekeken naar de toepassing in huishoudens voor menselijke consumptie, maar bijvoorbeeld ook naar gebruik van het water in de tuinbouw, als hoogwaardig industriewater en als koelwater voor datacentra.

De Ultieme Waterfabriek maakt gebruik van de opgebouwde kennis in onder andere Waterfabriekprojecten van de waterschappen, zoals De Waterfabriek Wilp. Ook de kennis die in de drinkwatersector beschikbaar is over geavanceerde zuivering (actief kool, oxidatie, desinfectie, membranen), wordt toegepast. In het project worden verder ervaringen en inzichten van aangrenzende initiatieven meegenomen, er wordt de samenwerking gezocht en onderzoek wordt op elkaar afgestemd. Ook internationaal is ervaring opgedaan met de (in)directe productie van drinkwater uit rwzi-effluent. Deze ervaring vormt ook een belangrijke basis voor het concept.

De Ultrapuur waterfabriek (UPW) in Emmen is ook een Ultieme waterfabriek en in samenwerking met STOWA wordt onderzocht of de UPW een demonstratielocatie kan zijn voor dit concept. Het idee is dan dat er deelprojecten uitgevoerd worden met zuiveringstechnieken om rechtstreeks drinkwater uit rwzi-effluent te produceren.

Meer achtergrond via:

[De Ultieme Waterfabriek | STOWA](#)
[Waterfabriek Wilp - Vallei en Veluwe \(vallei-veluwe.nl\)](#)